

ลานีญา

ลดคล้าย

อุณหภูมิร้อน

“ลานีญา มีชื่อเรียกหลายชื่อทั้ง นีบอบเอลนีโญ ลภาวะตรงข้ามเอลนีโญ แต่ไม่ว่าจะใช้ชื่อใด มีความหมายเดียวกันก็คือเป็นปรากฏการณ์กลับกันกับเอลนีโญ บ้านเราตอนนี้ร้อน เมื่อมีปรากฏการณ์นี้เข้ามาจะช่วยให้บรรเทาความร้อนลงได้บ้าง”

ล ภาพอากาศแปรปรวนช่วงเวลานี้นอกจากจะมีเรื่องของอุณหภูมิร้อน ผ่านฟ้าคะนองให้ได้ติดตามเตรียมความพร้อมกัน

อีกด้านหนึ่งของความเปลี่ยนแปลงยังมีความเคลื่อนไหวของ ลานีญาปรากฏการณ์ธรรมชาติที่ถักกันกับการเกิดเอลนีโญ ซึ่งเคยส่งผลกระทบต่อชาวบ้านอย่างกว้างขวางทำให้ทำความเข้าใจ

ฤดูฝนที่ดูจะเริ่มมาเร็วว่าปกติการตกโปรยปรายลงมาของสายฝนนอกจากลดคล้ายอุณหภูมิความร้อนบรรเทาความแฉะลงบ้างในช่วงเวลานี้ จากการเฝ้าติดตามสถานการณ์เอลนีโญ ลานีญาอย่างใกล้ชิดของกรมอุตุนิยมวิทยาพบว่า ช่วงต้นเดือนอุณหภูมิผิวน้ำทะเลบริเวณตอนกลางและตะวันออกของมหาสมุทรแปซิฟิกเขตร้อนต่ำกว่าปกติและมีพื้นที่ลดน้อยกว่าเดือนที่ผ่านมาจนออกถึงปรากฏการณ์ลานีญา ซึ่งจะยังคงอยู่ต่อไปอีกระยะคาดว่าจะมีต่อจนถึงต้นฤดูฝน

ขณะที่ลานีญายังคงอยู่ อีลอนกลับไปที่ความรู้จักกับปรากฏการณ์นี้ สักนิดซึ่งส่วนหนึ่งจากข้อมูลการติดตามสถานการณ์ที่เผยแพร่ให้ความรู้ไว้ ลานีญา (La Nina) มีชื่อเรียกหลายชื่อทั้งน้องของเอลนีโญ สถานะตรงข้ามเอลนีโญ สถานะที่ไม่ใช่เอลนีโญ รวมถึงฤดูกาลที่อุณหภูมิผิวน้ำทะเลเย็น ฯลฯ แต่ไม่ว่าจะใช้ชื่อใด มีความหมายเดียวกันก็คือเป็นปรากฏการณ์กลับ

กันกับเอลนีโญ ซึ่ง เอลนีโญ (El Nino) ชื่อนี้เป็นคำที่ใช้เรียกปรากฏการณ์ทางสมุทรศาสตร์มีเกิดขึ้นมาช้านาน แต่ที่รุนแรงกว่าทานกันเห็นจะเป็น 20 กว่าปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นต้นเหตุทำให้เกิดผลกระทบต่อภูมิอากาศโลกอย่างรุนแรงส่งผลกระทบต่อหลายประเทศ อาทิ อเมริกาเหนือ ประสบสภาพอากาศผิดปกติอย่างมาก ออสเตรเลียประสบภาวะความแห้งแล้งเกิดไฟป่า ประเทศกัวเตมาเลทระยชาคว่าประสบความแห้งแล้ง ฯลฯ

ถึงในระยะเวลาหลังเอลนีโญ เกิดขึ้นบ่อยครั้งและมีความรุนแรงมากขึ้นหลายปีที่ผ่านมาก็มีการติดตามเฝ้าระวังตรวจวัดอากาศ มีการวิจัยเพิ่มพูนความสามารถในการพยากรณ์ เช่นเดียวกับ ลานีญา ปรากฏการณ์ที่อุณหภูมิผิวน้ำทะเลบริเวณตอนกลางและตะวันออกของแปซิฟิกบริเวณเส้นศูนย์สูตรมีค่า

การติดตามสถานการณ์ที่ผ่านมา ลานีญาทำให้ออสเตรเลีย อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์มีแนวโน้มที่จะมีฝนมากและมีน้ำท่วม

ขณะที่แปซิฟิกเขตร้อนมีฝนน้อย แห้งแล้ง นอกจากนี้ยังมีอิทธิพลไปถึงพื้นที่ห่างไกลออกไปอย่างแอฟริกาใตีกว่าปกติ อากาศเหมือนบริเวณนั้นลอยตัวขึ้นและกลั่นตัวเป็นเมฆและฝน

ปรากฏการณ์นี้เกิดขึ้นทุก 2-3 ปี เกิดขึ้นประมาณ 9-12 เดือนและบางครั้งอาจมีอยู่นานถึง 2 ปี และจากที่ปรากฏการณ์นี้ตรงข้ามกับเอลนีโญ ผลกระทบที่เกิดขึ้นจึงตรงข้ามกันด้วย โนมินแนวโน้มที่จะมีฝนมากกว่าปกติในด้าน

อุณหภูมิก็มีความเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิผิวน้ำบริเวณเขตร้อนโดยเฉลี่ยจะลดลงและมีแนวโน้มต่ำกว่าปกติ เป็นต้น

ส่วนผลกระทบต่อปริมาณฝนและอุณหภูมิในประเทศไทย จากการศึกษาก็มีข้อมูลพบว่าปริมาณฝนส่วนใหญ่จะสูงกว่าปกติ โดยเฉพาะช่วงฤดูร้อนและต้นฤดูฝนเป็นระยะที่มีผลกระทบชัดเจน

นอกจากข้อมูลที่กล่าวมา ผู้เชี่ยวชาญพยากรณ์อากาศยังเพิ่มเติมว่าการเกิดขึ้นของปรากฏการณ์นี้มีพุดถึงกันมาก มีมานาน แต่เพิ่งศึกษาจริงจังกันเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติปัจจุบัน

แพร่ขยายไปในประเทศต่าง ๆ มากขึ้น ช่วงเวลานี้มีฝนตกเกิดขึ้นบ่อย การเกิดฝนต้องมีสภาพแวดล้อมเอื้ออำนวย จากค่าสถิติฤดูฝนจะเริ่มขึ้นกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ปรากฏการณ์นี้มีผลนิดหน่อยที่ทำให้ฝนมาเร็วซึ่งก็ไม่ได้เสียหายแต่อย่างใด

“ฤดูร้อนที่เข้าใจกันว่าร้อนอบอ้าวและสิ่งที่คู่กันคือความแห้งแล้ง จะเห็นได้ว่าปีนี้ที่แล้งก็ไม่ได้แล้งมากเท่ากับปีก่อน ๆ เป็นผลดีช่วยบรรเทาความแล้งของฤดูกาล ส่วนที่คาดการณ์ว่าฝนจะมาเร็วกว่าปกติและปริมาณฝนในช่วงต้นฤดูจะสูงกว่าปกติก็น่าจะส่งผลดี เพราะบ้านเราเป็นเกษตรกรรมต้องการน้ำฝนไว้สำหรับเพาะปลูก หนักร้อนก็จะไม่ร้อนเกินไป แต่อย่างไรก็ดีควรต้องติดตามสถานการณ์ ความเคลื่อนไหว พังการรายงานพยากรณ์อากาศ”

ปรากฏการณ์ลานีญาจะตรงข้ามกับเอลนีโญ ถ้าอธิบายง่าย ๆ ปรากฏการณ์ทั้งสองเหมือนกันไม่กระดก ตรงที่แห้งแล้งตรงข้ามก็จะมีฝนมาก บ้านเราตอนนี้ร้อนกับแล้ง เมื่อมีปรากฏการณ์นี้เข้ามาที่จะช่วยบรรเทาความร้อนแล้งลงได้บ้าง ก่อนเกิดประโชยณ์คือกรมเพาะปลูก

มาถึงสภาพอากาศช่วงนี้ คาดการณ์ว่ายังมีฝนและสิ่งที่เป็นห่วงฝากเดือนให้ระมัดระวังจะเห็นว่า ปีนี้เกิดพายุฤดูร้อนบ่อยครั้งซึ่งเกิดจากมวลอากาศจากประเทศจีนพัดมาปกคลุมพายุฤดูร้อนจะทำให้เกิดลมกระโชกแรง ฝนฟ้าคะนอง บางพื้นที่อาจทำให้เกิดลูกเห็บตกซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายได้

เมื่อเกิดฝนฟ้าคะนองจึงไม่ควรอยู่ในพื้นที่โล่งแจ้ง ไม่ควรหลบอาศัยใต้ต้นไม้ใหญ่ ควรอยู่ในบ้านเรือน อีกทั้งควรสวมเสื้อคลุมที่ปกอศให้แห้งแรงพร้อมรับสภาพอากาศแปรปรวน และแม้ฝนจะมาเร็ว แต่ก็ถือได้ว่าเป็นโอกาสดีที่อากาศร้อน แดดแรงจะลดลงและผ่านไปในอีกไม่นานนี้.

◆ ทิมวารีตี้

[พบเพิ่มพรรณ บุญเลิศ]